

[Jesper Simonsen.]

Jeg vil i den Henseende først og fremmest betone, at der ingen som helst Tvivl er rejst om, at vi har retlig Adgang til, saaledes som Folkeforbundspagten nu en Gang er, at indrette vort Militærvæsen som vi vil. Ingen bestrider, end ikke det konservative Folkeparti — det fremgik ogsaa af det ærede Medlem Hr. Christmas Møllers Udtalelser i Dag —, at vi kan indrette vort væbnede Beredskab paa den Maade, vi vil, og ogsaa paa den Maade, som det er foreslaaet i det Regeringsforslag om en Nyordning af vort væbnede Beredskab, som foreligger.

Spørgsmaalet om vore Forpligtelser i denne Henseende er jo diskuteret saa uendelig mange Gange — jeg kan i denne Forbindelse ganske henholde mig til, hvad den højtærede Udenrigsminister udtalte. Lige fra da Diskussionen om Danmarks Optagelse i Folkenes Forbund begyndte og til Dato, har man Gang paa Gang gennemdrøftet disse Spørgsmaal, gennemdrøftet Indholdet af Pagten for Folkenes Forbund, og man er stedse kommet til det Resultat, at der ikke i denne Pagt indeholdes nogen Forskrift, som forpligter Danmark til et større væbnet Beredskab end det, vi har stillet Forslag om.

Nyere end Pagten for Folkenes Forbund er jo Kellogg-Pagten, og det ærede Medlem Hr. Christmas Møller gjorde opmærksom paa, at da den ikke er mere end et Par Aar gammel, kunde den højtærede Udenrigsministers Bemærkninger om, at Spørgsmaalet er blevet drøftet gennem mange Aar, i hvert Fald ikke gælde for Kellogg-Pagtens Vedkommende. Dette er naturligvis rigtigt, men jeg tror dog neppe, nogen vil finde paa at hævde, at Kellogg-Pagten skulde paalægge Danmark andre eller videregaaende Forpligtelser af militær Natur end dem, der maatte kunne udledes af Folkeforbundspagten, tværtimod, det er dog givet, at netop Kellogg-Pagten tilstræber at nedbringe Mulighederne for Krig og Rustningernes Anvendelse i mellemfolkelige Konflikter og derigennem fremme den fredelige Udvikling og videreføre de Principper, som er nedlagt i Pagten for Folkenes Forbund.

Allerede denne, man kan maaske sige, rent populære Betragtning af Dokumentet og Hensigten med det, maa paa Forhaand gøre det klart for enhver, at man ikke i Kellogg-Pagten kan finde noget Grundlag

for videregaaende Forpligtelser, og dette søger man, saa vidt jeg forstaar, heller ikke at hævde fra konservativ Side.

Men saa er der de to andre Punkter, man har fremført, og som for saa vidt er bedre egnede i den Diskussion, der her føres, som man gennem disse kommer bort fra det klare Retsgrundlag og mere kommer over i filosofiske Betragtninger, hvor der altid er større Uklarhed for at rejse Tvivl og bringe Uklarhed til Stede. Det, jeg her tænker paa, er Problemet med Hensyn til Neutralitetspolitikken og Spørgsmaalet om de moralske Forpligtelser.

Med Hensyn til Neutralitetspolitikken kan jeg ganske slutte mig til den højtærede Udenrigsministers Udtalelser om den Omformning, der for Tiden foregaar paa det retlige Neutralitetsbegrebs Omraade. Der er ingen Tvivl om, at der her sker en Forskydning; men ud fra, hvad der her foregaar, at forsøge at drage den Slutning, at det skulde afføde videregaaende Pligter af militær Natur end dem, man maatte have efter selve det retlige Grundlag, som Folkeforbundspagten og Kellogg-Pagten giver, turde dog være haabløst.

Det vilde være fuldkommen bagvendt at argumentere paa den Maade, at man siger, at de mellemfolkelige Bestræbelser, som gaar ud paa at fjerne Krigsfaren, eller i hvert Fald at gøre den saa lille som muligt, og at sætte en Retsudvikling i Stedet for den gamle Ordning paa dette Omraade — det udtales jo klart i Dokumenterne, at man tilstræber at bringe Rustningerne nedad —, at alle disse Bestræbelser og de positive Dokumenter, hvori de faar Udtryk, direkte eller indirekte skulde have den Konsekvens, at man maatte opretholde eller udvide sit Militærvæsen. Det er i sig selv en saa ulogisk Tankegang, at den ikke tiltrænger mere indgaaende Belysning. Der er heller ikke, siden vi havde de indgaaende Drøttelser af dette Spørgsmaal, sket noget nyt, som kan give Anledning til at genoptage Overvejelserne.

Det ærede Medlem Hr. Christmas Møller gjorde saa gældende, at Danmark skulde have moralske Forpligtelser, som maa tages i Betragtning ved Overvejelserne af, hvordan vi skal ordne vort Militærberedskab. Hvad man nu forstaar ved disse moralske Forpligtelser, er lidt vanskeligt at faa fat paa.